

ШУМАДИЈКА.

ЛИСТЪ ЗА

КЊИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издавателъ Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. IV.

{ Овай листъ излази вторникомъ и петкомъ. Цѣна му је за три мѣсцеа 4 цванцика.

{ № 90.

МИЛАНИ МИЛКА.

(продужено)

Јасни гласъ пѣвца заједно съ флаутомъ уђути, и вѣтрић је крозъ тихій ютреній воздухъ разносio од зивъ пѣсме његове низъ долину. Али та песма нашла є већији одзивъ у прсима србскимъ; кодъ свакогъ кој је слушао је била су чуства до суза побуђена. Тишина и ћутањ скупљени ће гунаца прекине се лакимъ жуборомъ разговора, свакиј је радъ био да свомъ најближемъ својимъ се обшти.

„Ко је то што тако лепо у страни пева?“ упита је данъ Панчевацъ, кој је са свомъ пазљивостју целу песму пратио.

„А ко је знао.“ одговоре неколико људи. На то се окрене једанъ старый бачкій свештеникъ, дуга бела брада покривала му је све прси, она се по црнимъ халбинама преливала као сребро, његова дуга коса је била је низъ леђа пуштена. На његовомъ бледомъ и озбиљномъ лицу огледало се поштенје, скромност и побожност. Човекъ је могао у њега погледати а да се неопомене каквогъ светца, али не они светаца који јашу на беснімъ конјима, носе оклоце и са копљемъ био ајдае, него онакви светаца, који никада у календару нису били уписаны, а који заиста по свомъ поштенју и смирености, пакайпосле и по бради и по халбинама заслужују ту највећу титулу коју смртни смртници придају.

„Я незнамъ име тога пѣвца“ рекне тай свештеникъ „али његовъ гласъ врло ми је познатъ, и чини ми се кадъ бы га видио могао бы га познати.“

„А гдѣ сте јоште слушали његовъ гласъ?“ упита любопитљиво његовъ сусједъ.

„Немогу вамъ о томе ништа говорити. Немогу се безъ суза опоменути оногъ дана кадъ је самъ тай истый гласъ слушао, она песма, и сада пролази крозъ мене као каква стрела.“

„Па зашто намъ не-бы казали, да познамо изъ ближе тога пѣвца, што се као птица у шуми сакрио пацева, а неда се видити, рекне једна лепа госпоја, и саде-тиньомъ оданостју полюби тога старца у руку и седне према њему.“

„Децо,“ рекне старацъ и осмене се, и тай осмей ограни све душе његови ближњи, као кадъ у лютой зими крозъ облаке сине сунце на сијажне долине „вы знаете да стари люди свагда падају у ту погрешку, да и најманји догађај неумеду укратко да приповеде, я самъ старацъ, я бы вамъ моимъ разговоромъ досаду чинio, мое причанје неће васъ развеселити, зато идите децу по шуми, и уживайте ово лепо майско ѡтрово, тражите одъ птица и одъ цвећа утѣхе, у моимъ је прсима сама жалостъ, мене оставите, и непитайте ме за онай данъ кадъ самъ првый пут гласъ тога пѣвца чуо, непитайте ме за ону пѣсму коју је онда певао. Онда кадъ самъ овай гласъ слушао текле сумој сузе као и мало пре кадъ је певао.“

„То мора да је врло жалостна песма је?“ рекне једанъ.

„Нје, него одвећъ радостна, онакву радостну пѣсму никада више неће мое уши чути.“ Одговори старацъ.

„Е па причайте намъ мы ћемо васъ радо слушати“ повичу са свију страна, и сви се скупе, и једни посједају а други су стаяли и очекивали шта ће причати.

„Дѣцо моя!“ почне сједији свештеникъ — „у вашој души јоште је изглађенъ ланьскій првый Май. Ко је на тай данъ у Карловцима био, тай никада се неможе о њему сјеть наприповедати. Стра ме вата и чини ми се да санамъ, кадъ помислимъ у каквој смо радости онда били, а у каквој туги и бѣди сада се налазимо. Данасъ је равно година дана кадъ је самъ у овој великој скупштини у Карловцима био. То је најлепшији данъ године, што је промысао изабрао да буде најрадостнији данъ целогъ Србскогъ народа. Поједини гдѣ-који предѣли гдѣ Срби живе, имали су истину пре тога, доста срећни и веселы часова, али цео србскиј разсејанији народъ, одъ смрти Душанове па до данасъ може у својој историји записати, само једанъ данъ као данъ свесрбске радости, а то је данъ ланьскогъ првогъ Маја. Изъ Далмације, Црногоре, Србије, Босне, съ Косова, изъ Бачке, Баната, Срема, Барање, Рватске, Славоније, једномъ речю, изъ свију крајева гдѣ Срби живе било је званы и незваны посланици. И сада, после ове несрѣћне пропasti видимъ, да настъ се судбина навалице онде скупила, да се може-быти последњи пут у име целогъ разсејаногъ народа видимо, изгрлимо, изговаримо, изплачемо и изядимо слободно. Одъ оногъ доба, одъ кадъ је круна Душанова разкомадана, па до тога

дана, ніе се нигда србскій народъ изъ свію свои краева-
скушю, и данъ свое надежде славю; и веруйте да е то
было и последнии данъ. Ни єдногъ дана неће выше на-
ши потомци у исторія наћи, кадъ е снужденый Боснѧкъ
стаяло поредъ богатооружаногъ Србіянца, кадъ е суровый
Црногорацъ са засуканымъ рукама кое су научиле
да секу, грлю разњеногъ Новосаћанина у нѣговомъ беч-
комъ фраку и белимъ рукавицама; кадъ е Сремацъ пы-
тао Призренца налаазили се юшть ко годъ живъ одъ нѣ-
гове родбине у ћаковомъ полю, за коју су му нѣгови
прадѣди причали да е остала тамо и да слави светогъ
Саву. Сви предѣли србскогъ народа были су заступани,
и сва стана, године и званія изядничило е одушевленъ
братство и србско име.

Свештеници, селяци, трговци, солдати, официри, ћа-
ци, майстори, све е то измешано једно до другогъ стая-
ло, само за Србство дишући. Насъ хиљадама стаяли смо,
и гледали смо па оно место где є Патріархъ стаяо. Два
монаха, који су сада Архимандрити, заступали су онда
достойно два србска апостола. Каћанскій и Грунђъ при-
правили су своимъ говоромъ народъ на весељ тога да-
на, и на борбу, коя намъ е после одма и дошла. Каћан-
скій разњако є наша чуства говорећи намъ о нашој же-
лостной прошлости, и прочитao намъ е права дарована
одъ царева аустријски; Грунђъ нась в својимъ громови-
тимъ гласомъ довео у одушевленъ да смо сви были го-
тови изгинути, а неуступити никоме ни једно словце одъ
написа права."

"Есть, есть," пресече једанъ приповеданъ — "и я се
добро опоминѣмъ да е онда казао: "да ћемо се воде на
Айдук-чесми напити. — "

"Само што онъ ніе мисlio да се напіемо ове воде
који бегунци — " привати другій „еръ ко се онда надао
да ће насъ Маџари овако сатрти, и да ће царева войска
имати съ њима толико посла."

"Далъ, далъ, причайте!" повичу остали, и једанъ
свештеникъ настави свое приповеданъ.

"Патріархъ подигне се на свомъ узвишеномъ месту;
и говорио е дуго и тихо; говорио е оно што е у јерцу
свакога Србина было уписано. Опоменуо нась е на о-
но, на што су намъ она два говорника чуства узкипила.
казао намъ е да су Срби имали свое деспоте и патріар-
хе, који су цара и цареву земљу на граници бранили; и
да цару неће ни сада быти противно, да Срби у ова, за
своју народность опасна времена, изберу себи опетъ
Войводу и Патріарха — затымъ онда рећао намъ в за-
служене и чувене Србе, при спомену свію имена, сви
смо ћутали и у тишини слушали далъ. "Ако ћете Ср-
бина војника!" продужи Патріархъ узвишенымъ гласомъ
— "који и дана се на бойномъ полу съ голимъ мачемъ
стои, и који ће быти кадаръ бранити ово што овде мы
заключимо; ако ћете себи за војводу војника, који є
и срцемъ и душомъ Србинъ; кога искреношть, поштенѣ
и храбрость сви познаю и хвале, ако ћете таквогъ
войводу онда узмите Стефана Шупљикца!" — Далъ нѣ-
гове рѣчи нису се могле чути, хиљаде уста отворе се, и
неизбрено „живіо! живіо!" заори се на све стране.
Чошть ніе было све евршено. Звово са катедралне пр-

ке зазвони и на тај знакъ сви ућуте и тишина се по-
врати. „Бирајте патріарха.“ — „Кога ћемо другогъ до-
стойніја га ћи кромъ тебе срећный старче.“ повиче на-
родъ са сви страна; и онда владике, официри, прости гра-
ничари, свештеници подигну данашњегъ Патріарха у виси-
ну на рукама; и сви смо проливали сузе радости. Али
ко є ту одъ Срба био а да ніе одъ радости плакао; ко
е мogaо то све очима гледати, а да га необузму нека ви-
ша, можемо слободно рећи небесна чуства. Као једнимъ
гласомъ, као изъ једнога уста заори се пѣсма: „Сей дељ
еоже сотвори господь, возрадуємся, и возвеселимся
воњ.“ Пушке на све стране почну пуцати, сва звона
са свію цркви почну звонити, хиљаде капа у висину по-
лете. Радосніја и сложніја дана, неможе намъ пока-
зати исторія србске прошлости. Я и дана се кажемъ, ко
ніе лане на данашњи данъ у Карловцима био, тай не-
зна и неће нигда знати шта є то народно весељ. Ко в
ту био и то све гледао и слушао, тай ће за читавъ свой
животъ имати съ чиме подгревати свое срце, да му
справъ свогъ рода неоладни. Ту ниедно србско око ніе
остало, кое се сузомъ радости ніе оквасило.

После тога избора Патріархъ опетъ појави се на
свомъ узвишеномъ месту, све очи полете на ћега и сва
је в мыслю да гледа предъ собомъ патріарха Чарно-
вића. Кадъ се сви стишају, почне онъ јаснимъ гласомъ:
„Браћо у име Бога избрали смо Войводу и Патріарха,
оживили смо наша права, тымъ смо постали народомъ, и
престали смо быти файта, као што су насъ наши непрја-
тельи звали и сматрали. Царъ ће наше изборе признати
и потврдити, али цару непокорни Маџари, који неће ни
за какву другу народность у Унгарской да знаду, они ће
браћо завойшти на насъ. Мы морамо бранити све о-
во што дана се овде заключимо, зато закуните се да ће-
те съ оружјемъ и са животима вашимъ бранити све оно
што данашња скupштина рѣши. Што се мене тиче, мои
су дани готово изброяни, я самъ старъ, али опетъ ћу
у једнога руци крстъ, а у другога сабљу, ићи предъ вами
противу свакогъ оногъ, који намъ одриче права која при-
личе једномъ храбромъ и поштеномъ народу.“ После то-
га говора свечаный тренугакъ настане. — Сви дигнемо
руке у небо, Србіанцы подигну голе ножеве и запете
пушке, и закунемо се изгинути као што су намъ стари
на Косову изгинули, а ништа непопустити одъ нашихъ
права, одъ права која насъ народомъ чине. — Одатле оде-
мо у цркву; и нигда немогу заборавити, ону радость кадъ
самъ ту чуо, где свештеникъ гласно спомену србскогъ
войводу Стефана, и патріарха Јосифа. — Народъ ніе мо-
гао одолѣти својој радости, и ту у средъ цркве загрми
опетъ „живили, живили!“ — Затымъ иза певнице заори
се онай истый умилный гласъ, когъ смо мало пре изъ-
шуме чули. „Тебе Бога хвалимъ, тебѣ благодаримъ.“
одпојо в савъ народъ, али онай гласъ предводио є и над-
висио в све друге гласове. Ту самъ првый путъ чуо о-
най гласъ, зато самъ га одма и познао, и зато нигда га
нећу мочи ни заборавити. Онда є было весељ, онда є
стаяла отворена будућность предъ нама, онда є свакій
Србинъ имао крила, и надежда осјала в све жеље нашега
народа; а дана се, после тако краткогъ, времена, дана се
првый Май дочекујмо овде као бегунцы, наше су надеж-
ностъ, ніе было све евршено. Звово са катедралне пр-

во, наша браћа поубијана. Данасъ — продужи сједи свештеникъ, и подижући къ небу руке устане на ноге, и сви се за њимъ ћутећи подигну и скину свое капе, а жене клекну на колена, — — „Данасъ о боже, кога путове смртно око невиди, подижемо теби опеть руке, и опеть се заклинјемо да ћемо остати Срби, макаръ на съ пакостна судбина јоштъ на већа изкушена међала — мы ћемо чувати србско име макаръ као израилевъ народъ немали никдј отечства — то намъ є име мило и драго; сносићемо господи све пакости и мучења као што є сносио твой једнородни синъ, трпићемо и надаћемо се докъ на съ једногъ трае. — У надежди на тебе Боже, пружајићемо наше попалјне куће, као што є Русија пружалила свою Москву, заборавићемо нашу побијену подтужену децу, као што є Вавилонъ заборавио свое младенце; молећи се теби и мислећи постоянно на твоју правду трпијмо и надамо се. Еданъ несрћанъ народъ подиже теби руке господи и молити се, не ропће на тебе, не очаява на себе. — А вы жалостна моя браћо, кои сте негда подъ једнимъ патријархомъ оставили свое куће и ниве, и изъ ових исты предња прешли у Унгарију да само спасете свое име, свою вѣру и језикъ. вы данасъ подъ овимъ другимъ патријархомъ, преняли сте опеть овамо у свое старо отечество, и све што сте пренели са собомъ то є име вѣра и језикъ србскій, то намъ є сачуваний аманеть наши прадѣда, наши царева и светаца, съ тымъ браћо бѣжаћемо изъ државе у државу, и макаръ били вѣчни бѣгунци, зваћемо се опеть вѣчни Срби. — Наше радости и надежде прошло су. Зaborавите ону пѣсму лањскогъ првогъ Мая: „Сей день је гоже сотвори господь!“ и пѣвайте данасъ: „На рѣкахъ Вавилонскихъ тамо сѣдохомъ и плахахомъ!“ — место лањски радосни суза, данасъ проливайте сузе горкогъ страдања. Народъ србскій браћо на крсту разпетъ стои, жучемъ га напајају непрѣтельи, као сына божијегъ. Као што вѣрујте да є Христосъ воскресао, тако вѣрујте и надайте се да ће и народъ србскій воскреснути; тешко угињте одскочиће одъ србскогъ народа, као што є тешка плоча одскочила одъ спаситељвогъ гроба — али данасъ браћо роните сузе горкогъ страдања, свећа нашегъ живота јоште гори, али свећа наше среће угашена є. — Ко има гласа нека данасъ кука, нека пева — авай наше за мало-а' бејаше!“

Даљ виј могао говорити, гласъ му се загуши плачјемъ. Овъ јути и покрје рукама свое сузне очи; а сви оно је га као изъ једнога уста почну тужнимъ и држтећимъ гласомъ певати:

„Свећа наше среће,

На вѣки с' угаси;

Нигда Србство неће

Већ круна да краси.

Кратко време сунце намъ грејаше,

Авай наше, за мало-а' бејаше.

Сва су србска крила,

Веће поломља;

Сва надежда мила

У гробъ положена.

Кратко време сунце намъ грејаше,

Авай наше, за мало-а' бејаше.

Умре намъ Войвода,

А Патріархъ страда,

Пропаде слобода

Душманъ опетъ влада.

Кратко време сунце намъ грејаше,

Авай наше, за мало-а' бејаше.

После те песме сви оборе главе земљи, и ћутећи брисали су сузе са свои очију; нема тишина владала је, само две кукавице несрћнимъ своимъ гласомъ продолжавале су свою песму. Славуји били су умукли, цвеће скупило је свое развијене лиске и тужно је оборило свою главу. Еданъ кочиашъ Турчинъ, пошто се напо воде, погледа па овай ожалошћеный саборъ, сладко се наслеје, и одлазећи почне гласно певати:

„Устай, устай Србине, устай на оружје!“

(продуженъ слѣдује)

ПОДГРЂВЦИ.

— У Нубији постоји вайстројки законъ, да мати, како кћеръ уда, докъ је годъ живи съ истомъ, ни речице проговорити несме. Зато дакле тамошњи оженљиви људи далеко болје, задовољније и срећније живе, него ма гдји изванъ Нубије.

— Поморански и пруски простаци имали су у претћашња времена обичай, а може лако быти да и данашњимъ даномъ имају, да лулу употребљавају за означење времена или одстојања места. На примѣръ, они кажу: „одъ овогъ до оногъ мѣста има лула дувана,“ и т. д. У Паризу се пакъ садъ цыгаре на истый начинъ употребљају. Трајање једне цыгаре т. е., докъ се једна цыгара изпуши, узима се за единицу, и по томе се расстояње мери. Господа Паризлје кажу на примѣръ, одъ овогъ до оногъ места има толико цыгара пѣшице, толико на коню, а толико на коли.“ Еданъ директоръ театра рекао је једномъ списателю: „Ваша є шальива позоришна игра сасма дугачка, она траје полдругу цыгару.“ Шта выше, еданъ господинъ, кои је по договору на некомъ месту господичну једну дуго чекао, пребаџио јој є то овимъ рѣчма: „А где сте толико? Я скоро већь две цыгаре овде на већь чекамъ!“ — То є језикъ госпоштине, кои, штета, јоштъ нје кодъ насъ познатъ.

— Три су ствари које женске обићи немогу. Прво, оне немогу па поредъ какове трговине, коя ствари по моди продаје, проћи, а да предъ юно нестану, или се у юно несврата; друго, оне немогу никаково лено дете видити, а да незапитају: колико годиница има маломе или малой? и треће, оне немогу никакавъ комадъ платна гледати, а да незапитају: пошто є рифъ?

МРВИЦЕ.

— Господинъ еданъ узме простака једногъ до своја служитеља и рекне му: Толико и толико ћешъ имати плате; и ако се добро узвладашъ сваке године и по еданъ поклонъ; а и у мое ћу те альине облачити. Про-

стакъ изванъ себе одъ радости, што є тако прекрасну службу добио съ неописанимъ веселѣмъ навуче на себе служительску униформу. Слѣдуюће ютро неизађе господину свомъ. Овоме опетъ буде време дугачко, па га викне. „Овде самъ!“ одговори онъ изъ постель свое. На последку ускрпти у господину нестрпленъ, почемъ се онай изъ кревета никако и недиже, па полети къ нѣму, и хтеде га штапомъ изъ постель на ноге дигнути. „Не, господине! рекне простакъ, та нисмо л' се мы погодили, да ме вы у лепе альне облажите; па одкадъ я већь на васъ изгледамъ.

— Карлъ II. кралъ енглески, текъ се са помоћи млоги подайника свои круне дочепати могао. При овој прилики врло му є млого на ползу служила ревност и и дѣятелност Лорда Шревесбура и зато му є премлого благодаранъ быти имао; али онъ при свемъ томъ заборави услуге, кое му є лордъ учиніо, и посве ништа нехте за нѣга чинити. Еданпутъ кадъ є лордъ съ кралѣмъ у лову био, прїяви се овоме депутација једна изъ Шотландија. Кралъ иеимаюћи волю, да имъ желе испуни, рекне лорду: Представляйте вы краља; а я ћу место ваше заступити. Депутација предстане а лордъ јй съ овыма речма предусретне: Господо моя! немойте се нинайманъ о томе чудити, што я јошъ ништа за васть учиніо и самъ. Ево видите овде (показуюћи рукомъ на краља) лорда Шревесбура; овоме имамъ я на круни мојој благодарити, па при свемъ томе јошъ му никакво доказатство признателства мага учиніо нисамъ.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Сва извѣстія изъ Крима саглашавају се у томе, да се до пролећа неће никакве битке догодити. Сајозници имају довольно војске да се могу преко зиме одъ нападанија рускогъ собранити и одржати, у пролеће пакъ они ће се съ новомъ војскомъ подкрепити и даљ ратованје предузети. У Азиј одъ 17. Септ. нисе се ништа знаменито догодило. Целу годину провеђеши Руси око Карса; и ако оставе Карсъ за њи ће быти врло велика штета, а па то могла бы јй више наступајућа зима него приближавајућа се војска Омер-паши, принудити.

— Као што новине пишу: Русија намѣрава на пролеће на неколико великиј одѣленија, сву свою војску поделити, и свако то одѣленије ратоваће само за себе независимо, и безъ помоћи другогъ одѣленија.

— Руске војске има сада у Бесарабији и Херзону и поредъ Прута 120.000., у Криму и Перекопу заедно съ резервомъ 180.000 према Кавказу 19.000. Војске руске кодъ Карса нема више одъ 35.000. Съверне границе руске што бране 80.000. Колико пакъ војске у Польској, Подолији и Волхинији има нико неуме казати. Русија у овој трећој години ратована је сву воену свою снагу до свога највишегъ степена.

— Съ Црногорске границе одъ 19. Окт. пишу: да Турци све више и више съ Црногорцима замећу кавгу. Црногорци отели су одъ Турака 1200 оваца, којомъ приликомъ тукли су се съ Турцима 3. сата, и погинуло је 16. Црногорца.

— У Србскомъ Дневнику № 86. печатанъ је једанъ чланакъ о бывшемъ Инспектору школа. У томе чланку наводи се свршетакъ једногъ званичногъ акта Попечителства Про-

свештеніја. Такво точно наводенје тога званичногъ акта, а при томъ и означенје тога чланска са Н. илоге је навело на ту мысао да самъ я тай члансъ написао. Зато, што знамъ да такви изводи званичногъ акта нерадо се примаю кодъ насъ, нашао самъ за добро, да овимъ у кратко увѣримъ читатеља овога чланска, да га я написао, и онда кадъ је тай актъ писање да и написао службу у Попечит. Просвештеніја, и да вистијакъ написао никада ни читао. По свимъ тимъ околностима, онай г. донесатељ погрешio је врло, што је, наведеши речи званичногъ акта, метуо у свомъ чланку зачално слово једногъ одъ чиновника истогъ надлежатељства. А могуће да је то и погрешка при штампању учинио, и место познатогъ донесатеља подъ Н. опрећено печатано Н. Међу тимъ читатељима је и то познато да и имамъ свое новине и немамъ времена и потребе у туђе новине писати; а при томъ и то знају да и — докъ самъ имао ту слабост, криву Дрину исправљати — никада написао у мојимъ саставима, мое име кріо.

Столонаачалникъ Попеч. Просвештеніја
Л. П. Ненадовићъ.

ПОЗЫВЪ

Подписаный обявлює читательима своимъ да се у Земуну печата, и скоро ће изъ печати изаћи

ТРЕЋА СВЕСКА

ШУМАДИНЧЕТА,

садржавајући у себи једну лепу и врло занимљиву новелу, а по томъ друге книжевне занимљиве ситнице и мешовите песне. Цена је као и првимъ двема свескама 1. цванџија.

Прве две свеске Шумадинчега садрже следујуће предмете: 1. Књажевъ погледъ, 2. Постанакъ првогъ Собѣта у Србији, 3. Првый коракъ у светъ, 4. Утѣха, 5. Молитва, 6. Једина надежда, 7. Господаръ душе, 8. Богъ богољубъ, 9. Котарскиј Сердари, 10. Будала деветнаестогъ века, 11. Старацъ и смрть, 12. Селякъ и пси, 13. Орао и његово перо, 14. Раствъ и трска, 15. Пасъ и његова сенька, 16. Лавъ и мишъ, 17. Надпись на гробу једногъ пса, 18. Јунакъ дунавомъ плови, 19. Листъ, 20. Освета, 21. Месеће и проче.

Познато је да одъ гг. скупитеља зависи разпрострањење књига, и заиста кадъ се човекъ увѣри съ каквимъ в трудомъ скопчано то родолюбиво скупљање преиумеранта, онда мора свакиј који люби напредаћи книжевства почитовати и уважавати пожертвованје и трудъ свио они који се тога посла примају. Ђеръ кодъ насъ је лакше написати него распространити какву књигу. Овимъ позивомъ умолява подписаный да бы се примили скупљања преиумеранта на више именовану књигу. Ко се на све три поменуте књиге запише цена је два цванџија и по за све три. Имена бы-ће печатана. Кадъ ко књиге прими онда ће и новце положити. Молимо да се имена гг. преиумеранта до 25. Нов. пошаљу, а књиге ће се одма при свршетку овогъ месеца разпослати.

Гг. скупитељима свака осма књига на даръ за нововъ трудъ.

УЧРЕДНИКЪ.